

J E L E N K Ö R.

26. szám.

Pest szombat. martz. 30dikán.

1833.

Foglalat: Magyarország (Pozsonyban ker. ülések. Híradás a' m. t. Társ. részéről. Nyitra megyei közgyűlés. Hus-ár Pestben. Dunai gőzhajózási egyesület hivat. tud. Nagy Károly f. Mad. Daburger). Anglia (alsóházi ülések martz. 12 's 13ikán. Key elleni aláírás. Hírek Irland 's Oportobul). Franciaország (köv. 's pairkam. ülések. Characteristikája a' mostani köv. kamarának. Pisztoly-lövési pör. National, Temps, Charivari 's Tribune pörbe idézve. Levél Boná-ból 's egyebek). Görögország. Olaszország (két cardinal-minister. Tudósítások Görögországból). Ujabb. Gabonaár. Pénzkelet.

MAGYARORSZÁG.

Pozsony. Utóbbi hirlevelünkben érintett országos ülések óta RRink folyvást ker. üléseket tartottak, az urbariumi munkálatok III. cikkelyének 3ik §val, t. i. az urb. legelő-elkülönözés kérdésivel foglalatoskodván. A' tárgy sok oldalu 's érdekü fontossága mellett, nem könnyü, a' számtalan helykülönbség, eddigi szokás, használás, vagy szükségéhez képest általános elvek nem létiben olly rendszabásokat állandó vezérfonalul alapítani, mellyek tettelesen létesíthetők, minden önkénynek utat zárók, 's minden eset-vagy körülményben alkalmazhatók lehessenek, 's mellettök a' Statusoknak eddig kalauz ösvényként követett egyetemi szent principiumjok is álljon: az adózó nép sorsát sehol sem nehezíteni, sőt hol csak lehet, mindennütt javítani. A' martz. 25iki ker. ülésben a' már mind két tábla résziről jókká hagyott felírás-javaslatokat olvasák fel magyarul 's latinul, mint más nap, azaz 26ikán tartatni fogott országos ülésben felvételendőket, még egyedül az előkelő sérelmi felírás magyar fordítása maradván hátra.

Híradás a' magyar tudós Társaság részéről.

E' folyó év' martziusa 24ikén betelvé az esztendő, mellyre az Igazgatóság 100 darab aranyat tett ki jó eredeti szomorú játéokra, a' tegnapi heti ülés, N. M. Gróf Keglevich Gábor, val. belső titkos Tanácsos, Koro-naőr, Főispán, a' magy. kir. udv. Kamaránál Másodelőülő, 's a' m. t. Társaság Igazgató tagjának előlülése alatt, által vette vizsgálat végett azon tíz eredeti szomorújáték kézíratait, mellyek a' Titoknokhoz időnként illy czimekkel érkeztek: 1. A' valkói Amazon. 2. Tirus. 3. A' megboszult Anya. 4. Sajó. 5. Bálványos vára. 6. Frangepán Erzsébet. 7. Ottó. 8. Asszonyi győzedelem. 9. Várnász. 10. A' feltékenység' ál-

dozatja. Az Irók nevét pecsét alatt titkon tartva mellettek jött 's töretlen pecsétü levélkék, mellyek kívül reájok irt jelmondással mutatják mellyik darabhoz tartozásukat, az ülésben ujra külön borítékba tétettek együvé a' Társaságnak és a' fenntisztelt előlői helyettes O Excjának pecsége alá. Igy mentek ezek a' levéltárba, a' honnan akkor vétetnek majd elé, midőn a' 10 közül valamelyiket a' többség elfogadhatónak itélni, 's a' készítő' díszes nevét tudni kellene. A' vizsgálat sikere, közzé, a' jövő augustusi nagy gyűléskor tétetik, midőn a' nyertes, a' 100 darab aranyat is kezéhez veendő lenne. Egyszersmind emlékeztetés megyen az iránt, hogy tegnapelőttön u. m. Martzius 25ikén 1833 kezdve, az eredeti vigjáték esztendeje Martzius 24ikéig tart 1834, 's erre ismét más 100 darab arany jutalom tétetik ki annak, kinek munkáját a' Társaság jelesnek találja. Elfogadva a' vigjátékok kézíratai csak ugy lesznek, ha velek, fenn említett módu levélke is jó. Martzius 27k. 1833.

A' titoknok által.

Nyitra martz. 18ikán: e' f. h. 4 's 11ikén tartatott közgyűlésinkben több helybeli érdekü tárgyon kívül, országgyűlési követinknek több rendü jelentéseik közfigyelmet gerjesztének, mire nézve a' megyebeli KK. és RR. Követeiknek utasításul adák, hogy az 179°: 26 törvény sérelmét magokban foglaló nehézségek orvosoltatásit az elkezdett országgyűlési pályán előlegesen sürgessék; ujj kívánatok (postulatumok) előterjesztésivel mindazáltal a' jelen országgyűlés czélját ne tartóztassák. Köz. lelkesedésü nemzeti érzelemmel fogadtatott n. Torda, és Szolnok megyék atyafiságos válasza, mellyben megyénk által még 1832 aug. 29. Erdély törvényhatóságihoz bocsátott fölszólítás következésében, az egyesülés hazafui ohajtásában rokon érzéssel osztakozva, nem csak

annak e' tárgyban közlött véleményét elfogadják, hanem sikereltetése végett kebelükből az Ország Rendeihez követeket is utasítanak. A' természet örök szabályai szerint vér vizzé, érzékeny szív szikla-merevült-séggé, valódi testvér pártos idegenné nem fajul, ennél fogva Erdély lelkes fiai, mint a' nemzetiség, ősi szabadság, és magyar szent koronának minden viharok 's duló veszélyek közt is hű védei 's oltalmazói, a' testvérhonnal szorosban egyesülni ohajtoznak 's viszont. Dicső Fejedelmünk igazságszeretete atyailag kegyesen teljesítendi az iker ország illy nyilván kijelentett köz és természeti ohajtásit, 's az országos rendszeres munkákból alkotandó jótékony törvények malasztiban a' végrehajtott egyesülés által kegyelmesen részesítendi Erdélyi véreinket is, mit is Nyitra Rendei különös utasításban meghagyának követeiknek, azt határozván egyszermind, hogy az országos tárgyak fontosságukhoz képest, ezután követeiknek adott utasításikat a' többi nemes törvényhatóságokkal is közlendik. K. K.

Tek. Pest megye f. h. 23iki közgyűlése Budapesten, Ó-Budán, Szentendrén a' marhahus fontját 13, fagygyuét 26, gyertyaét 39, szappanét 38 v. krra; pilisi járásban a' marhahusét 12 $\frac{1}{2}$, fagygyuét 25, gyertyaét 37 $\frac{1}{2}$, szappanét 37 v. kra; — Kecskemét, N. Kö-rös, Czegléd, Abony, Vác, Kalocsa, Pilis és más contractionalis helyeken, midőn azokban katonaság fekszik, a' marhahusét 11, fagygyuét 22, gyertyaét 33, szappanét 32 v. kra, többi város vagy helységekben a' marhahusét 10, fagygyuét 20, gyertyaét 30, szappanét 29 v. kra határoza. A' marhaprólék (máj, tüdő, lép, láb, orr, száj, paczal 's a' t.) mindenütt felényi áru. Fialat vagy bőrs sertéshus $\frac{1}{2}$ a' marhahusénál 3, az öreg vagy bőrtlené pedig 2 v. kral drágább.

A' dunai első gőzhajózási társaság igazgatóságának előterjesztése a' részvényesek f. eszt. jan. 30iki közgyűlésében:

Iső Ferencz gőzhajónak eddig tett szolgálatai tudva lesznek a' t. cz. részvényes urak előtt több rendű ujságokbul, de kivált az azokba legközelebb (jan. közepén) iktatott értesítésekből, mellyek szerint világos a' nevezett gőzhajó munkásságának mindinkább növekedése, 's alapos a' kinézés, hogy

többek építtetésivel hatásuk is szinte tagasbodó irányban fog öregülni. Erdemes említeni, hogy Ferdinand kir. főherczeg Ő Magassága maga is egy utazást tőn a' nevezett gőzhajón Moldaváig le megtekinteni az ott kezdődő sziklaszorulatokat, 's hogy az ottani akadékos helyeknek az e' végett kiküldött 12 ingenieur által lett megvizsgál-tása reményt nyújt, az illető hatóságoknak ez igen fontos körülményre függesztendő figyelmök mellett, a' kezdett munkálatot még továbbra is folytathatni, 's legalább azon lehetőséget valósítani, hogy a' nevezett akadályok, mellyek a' dunai gőzhajózásnak eddiglen olly szük határt engedének, vagy egészen, vagy legalább nagy részben szüntessenek meg. Mind a' mellett, hogy mi kitűzött nagyobb terveinket szemünk elől nem veszítjük el azért mivel távolak még, főbb gondoskodásunk maradjon mindazáltal a' jelen idő szükségei s kívánatinak felelni meg, 's azon pályáját a' Dunának, mellyre eddig hajózásunkban szorítottunk, a' lehetőségig legbővebb hasznuvá 's gyümölcsözésüvé teremteni. E' végből tevének javaslatot ismét két új gőzhajó-építésre, 's a' régibb részvényes urak megegyeztökkel, 320 új részvény közre bocsátásával (mellyből 230 kelt eddig el) az építkezés előmunkálatit meg is kezdtük. — Magát az építést a' közgyűlésnek szótöbbséggel hozott határozatánál fogvást, az igazgatóságnak előbbi javaslatára Andrews I. ur általános kerek-alkuban vállalta fel, 93,000 frtban kötvén ki az 50 ló erejű hajónak elkészíttetését, 's 62,000 frtban a' 36 ló erejűét. Andrews ur ezóta szünetlen egyértésben áll az igazgatósággal a' lehetőségig szorgalmazni a' felvállalt építést, hogy mindazáltal minden törekvés mellett is a' munkák csak lassudan haladhatnak előre, az magában a' dolog természetében fekszik; minthogy mind a' megkivántató anyagnemeteket (építvényszereket) mind magokat a' munkásokat 's műveseket többé vagy kevésbé, de általában messziről szükség előállítani; az előkészületek tehát tetemes időrablók. Londonbul meghívott hajóépítő Ruston ur magával hozá alaprajzit azon hajóknak, mellyek ott az innen küldött feladások 's kívánatok szerint készültek. Bizton reménylhetni azok-

rál fogva, hogy e' két új hajónk az elsőnél
 tökéletesen fog kiüthetni, 's akkor aztán
 a' társaság három olly hajót birni, melly min-
 dei más később építettendő hajóra nézve
 tökéletes mintául szolgálhatand; úgy hogy
 az ezutáni hajóépítésekben sokkal kisebb
 akadályokkal lesznek küzdendők a' jövő i-
 gazgatóságok, 's majd nagyobb számú hajóknál
 próbákat is könnyebben tehetendők olcsóbb
 erőművek (machinák) alkalmazásával; mivel
 akkor aztán nem várt igazítás vagy tataroz-
 gások miatt többé a' hajózás folyamatja
 nem szakadhatand meg. Az erőművekre köl-
 tekezés, ha t. i. azok másod rendű erőmű-
 vészek (Maschinenbauer) által készítetté-
 nek, a' mostanihoz képest körülbelől 20%
 különbségű lenne; de hogy az egész hajótest
 kiálltatása mennyivel kerülhetne olcsóbb-
 ba, még arra teljes biztosságu adatok híjával
 levén, elhatározót nem mondhatunk. Később
 a' társaság saját igazgatósága alatt intézen-
 dő építkezések eziránt is világosítást nyuj-
 tandnak, mivel ámbár mi szorgalmasan vágy-
 tunk megtudni: mit fizettek 's fizetnek má-
 sutt gőzhajó-építésért? mindazáltal ez min-
 dig csak közelítő hasonlításul szolgálhat a'
 nálunk építettési árokhöz képest. Azt tudjuk,
 hogy Angliában egyegy tonnától 19 font st.
 az ár, mellyért t. i. a' hajóács egy hajót ki-
 állít; de ide még az asztalosi, festési, erő-
 mű-készületi 's a' t. munkabérek betudva nin-
 csenek; 's minthogy I. Ferencz hajónk 318
 tonnás, a' két újak nagyobbika (az 50 ló ere-
 jű) 's Duna nevű 242 $\frac{3}{4}$ tonnás, kisebbike pe-
 dig (a' 36 lóerejű) Pannónia 163 $\frac{3}{4}$ tonnás
 leend, ehez képest az építési alkut igen is
 jutalmas és igazságos idomzatban véljük kö-
 töttnek. Ruston hajóépítő ur vallomása sze-
 rint a' Duna (hajó) csak augusztusig ké-
 szülhet el, 's kelhet a' Dunára; Pannónia
 pedig még csak jövő 1834 februárjában. Mi-
 vel tehát mi illy későn jutandunk e' hajónk
 használatához, jónak véljük figyelmeztetni
 a' tisztes gyülekezetet, hogy a' társaság ér-
 deke kívánja: azon kimondott alapszabálya
 divatba hozatalát, t. i. hogy hajóit tulajdon
 igazgatása alá veendi, ez évre még felfüg-
 geszteni. Az illy saját kormány egyedül tá-
 gasb terjedelmű vállalat mellett létezhet gyü-
 mölcsözöleg; egyetlenegy hajóval semmi e-

setben sem reménylünk 12% hasznot hajthat-
 ni, mennyit különben Andrews ur első Fe-
 rencz haszonbérletéért 1833ra ajánl; ez va-
 lóban olly ajánlat, melly igen méltó elfogad-
 tatásra, minthogy az idén a' hajó katlana vál-
 toztával gyümölcsözötenül 3 egész hét vesz el.
 Andrews urnak eddigi haszonbér-szerződés-
 se következésiben 1832re igazságos köve-
 telése lehete valami engedvényre részünk-
 ról, minthogy a' mondott év kezdetén viszá-
 lyos elemi körülményektől (mellyek csaku-
 gyan nem az ő hibáji) gátoltatva, a' pesti vá-
 sár első időszakán nem jelenhetvén meg, so-
 kat mulasztta el; azonban a' két újabb hajó-é-
 pitési szerződésben kikötéssé lön, hogy e-
 löbbi haszonbéri kötelezését egy fillérig tel-
 jesítse. A' legközelebb lefizetett 12,000 fr.
 jövedelem mellett, a' fölvelt mérleg (bilanx)
 szerint számadásunk úgy áll: hogy leróván
 belőle a' társaság érdekeiben tett különféle
 költségeket, a' martziusra eső 5% kamato-
 kat, 's a' tartalék-alapba fektetett 20%t, mel-
 lyek 1831—32re 4,129 fr. 23 xra mennek, —
 még 2,542 fr. 9 xr. felülhaladék marad; melly-
 re véleményünk az: hogy belőle 2,000 fr.,
 mint felülosztalék (superdividend) minden
 részvényre 10 frjával a' részvényes urak közt
 osztassék ki. Mivel pedig az osztalékból (di-
 vidend) 20% rendeletünk szerint a' tartalék-
 alaphoz tartozik, tehát a' 2,000 fr. felülosz-
 talék után 400 frnak a' tartalék-contora kell
 szállnia, 's így felmarad még 142 fr. 9 xr.
 az 1833iki nyereségi vagy veszteségi con-
 tora; a' tartalék-conto pedig mindössze 4,615
 fr. 50 xra. rug. Jelenleg tehát az egybegyült
 részvényes Egyesületnek jóváhagyását kö-
 vetkezőkre kérjük: 1) szabad legyen a' mon-
 dott 10 frtnak részvényenkénti felülosztalé-
 kul áltadatása; 2) Andrews urnak I. Ferencz
 gőzhajó haszonbérletére kínálkozását 1833-
 ra 12%tól elfogadni. Duna hajóval legelőször
 is a' kormánytól kívánt próbahajózást kell
 megtennünk, ezután azonban a' már igen e-
 löre haladandó sőt fagyra hanyatlandó évjá-
 rás miatt több utazást alig teendhetünk; en-
 nél fogva czélunk az idén vele még a' Tiszán
 hajózhatást próbálni meg, 's vagy két ren-
 dű sertésszállítást vállalni fel. E' próbák ál-
 tal megnyitandjuk azon utat, mellyen 1834
 tavaszán kezdődő saját igazgatásunk alatt

mind a' három hajónk pályázhatni fog; 's mivel I. Ferenczet is ugyan e' viszony érte, hogy első esztendejében gyümölcsözőleg nem használthatott, ennél fogvást az 1832ben aláírt részvényes urakra sem hármand legkisebb kár az 1830dikiakhoz képest.

Béltek martz. 19ikén: Ma délelőtti 10 órakor szenderült a' tulvilág ölébe által Nagy Károly számos megye táblabírája tudósorvadásban Szatmáron. Az üdvezült előbb az egri lyceum rendes tanítója, később születési 's nemzetségi földére Szatmárba költözvén vissza, több jeles ház és uradalomnak, végre n. Szatmár megyének tiszti rendes fő ügyviselője vala egész a' legközelebbi tisztválasztásiglan, midőn is fonnyasztó betegsége miatt dicsően viselt tiszti ügyvédségéről önként 's egyetemi sajnot gerjesztve lemondá. A' sír felé hanyatlónak az vala egyetlen 's legtisztább hazafi öröme 's vigasztalása, hogy Kölcsey Ferencz kedves rokonát 's barátját, kivel Szatmár részéről együtt fáradoza minden országos munkálatok ügyében csüggedetlenül, a' megye képviselőjévé méltatni, 's ott fen a' követi koszorúban jeles boglárként ragyogni érté. A' megye tagadhatlanul egyikét legvilágosb fejeinek 's tudományos több oldalú műveltségben az idő kívánatiként előhaladott, előitéletlen 's munkás törvénytudósinak méltán keseregheti benne. Bús özvegyén 's barátin kívül főkép két árva fi 's egy leány magzati könnyezik kora elhunytát a' minden szempontból hosszú életkorra érdemesnek. Sirját lengje örök béke malsztja körül!

Pozsonyban martz. 24ikén láttatá a' színházban mutatványit, az „éghetlen“ név alatt ismértes, 's Európa nevesb városit már bejárt madame Daburger, olvasztottónban mosván t. i. kezeit, benne meztelen lábbal állván, forró olajat iván, nyelvét, kezeit 's lábait izzó vas rudakkal érintvén huzogatván meg 's a' t. még egyszer ismétlendő próbája után Pestre szándéka jöni 's éghetlenségét az itteni ns Közönség előtt is tanusítandani. Állna már most a' hajdanta minálunk is olly babonásan divatozott izzó vas és forró viz hozta istenkisértő itéletmód (Ordaliák) az ártatlanság bebizonyítására, ki merne a' bűbajos madame-mal pörlekedni? ő bizonyval

egész al v. felpörös nemzetség ket, városokat 's népséget égetne v. forrózna le éghetlen szeplőtlenségével, 's kérdés: ha talán akkor is olly halmaz pöreink lettenek volna mint most, ő másokért a' pörpályán felléjőleg (mint mindenkor 's előleg is biztos nyertes) nem vala e több summát össze hidomtatandó így, mint színházi mutatványival most?

A N G L I A.

Az alsóház martz. 12iki ülésében lord Russel biztosságot kíván neveztetni azon panas vizsgálat alá vételére, melly a' liverpooli választásoknál történt vesztegetések ellen tétetett. Ellire ur pedig a' staffordi választást akarja megvizsgáltatni, minthogy itt, mint mondja, 526 választó közül 524 meg vala vesztegetve. Mind a' két kívánat megadatik. A' többi tárgy közül csak azt említjük, hogy Bulwer ur engedelmet kapott egy bill behozására, mellynek czélja a' dramaszerzők (szinjáték-írók) birtokjúsának (saját munkáik 's azok jövedelmeikhez t. i.) kellőbb védelme. — Martzius 13kán, valamint határozva volt, az irlandi csendbill vétetett záradék- vagy is czikkelyenként biztossági vizsgálat alá. Lord Althorp mingyárt az első clausulánál azon mellékjavaslatot tevő, hogy a' talán allitandó haditörvénszékeknél kapitánynál alsóbb rangu tiszt ne ülhessen 's ne szavazhasson. Ez 125 szóval 63 ellen elfogadtatott. Ez után O'Connell és baráti ugyancsak az első clausulához több mellékjavaslattal állottak elé, de azokat a' ház mind elmellőzte 's a' további vizsgálatot 15ikére halasztá. — Dedel ur martz. 13kán Londonba megérkezett. A' Times és a' Courier nagy dicséretekkel említik Dedel ur characterét 's észtehetségit. — A' Globe jelenti, hogy lord Durham ugyancsak martz. 13ikán lord-pecsétőri hivatalát letevé 's így a' ministeriumból kilépett. A' nemes lord ugy mond a' Globe, változékony egészsége miatt, melly kivált az utóbbi időben házi szerencsétlenségek (két fia halála) által nagyot csökkent, már rég ohajtozott a' hivataltól visszavonulni. Követőjeül hihetőleg lord Carlisle fog neveztetni, ki noha bizonyos osztály nélkül már is szavazattal bir a' cabinetben. A' Standard (tory ujság) azonban ugy véli, hogy az

említett körülmény nem egyetlen oka lord Durham kiléptének 's már jó ideje észre lehetett venni, hogy közte és ipa (lord Grey) között hidegség támadt. —

A' cityben (London) következő kérelem köröng aláíratás végett a' lordmayorhoz: Mi, citybeli alólirt választók kimondhatatlan csodánkra és fájdalunkra értettük, hogy Key ur, egyik képviselőnk, a' mi irlandi alatt való társink szabadságának tökéletes elnyomatására czélzó ministeri rendszabás mellett szavazott, mind a' mellett, hogy ezelőtt számtalanszor 's ünnepélyesen ellenkezőt ígért. Mi tehát kérjük uraságot, engedje ált nekünk minél előbb a' Guildhallt, hogy ott a' citybeli egész választóság egybegyülhessen, a' feletti tanakodás végett: ha valljon nem szükséges e, Key urat parlamenti ülésének nyomban leendő elhagyására felszólítani? — (Következnek az aláírások).

A' Globe szerint a' készpénz-követelés az irlandi kisebb bankoknál már ritkul; az önkényes-egyesület pedig bizonytalan időre halasztá üléseit el, azaz előlegesen is eloszlott. Gyilkolások folyvást történnek Irlandban. Így nem régiben bizonyos Leonhard ur, köz tekintetben álló catholicus, ki egyik taksását exequáltatá (auspfänden lassen), midőn visszatére, Waterford és Rosz között fényes nappal agyon köveztetett. Sőt ez még nem volt elég, hanem a' gyilkosak azután levágták füleit 's egy közel fára fölakasztották. Martz. 11ikén ismét ment katonaság Londonból Irland felé.

Örömmel jelentjük, mond a' Courier martz. 14ikén, hogy az e' napokban terjengett hírek dom Pedronak Oportoból lett elutazta felől alaptalanok voltak. Igaz hogy nagy a' szükség Oportóban, de a' portugáli királyné ügye azért még nincs elveszve. Az utban levő tetemes segéd csapatok 's élelmi szerek a' szabadító sereget (dom Pedroét) könnyen olly állapotba helyezhetik, hogy állását még egy ideig megtarthassa. Sőt azt is hozzá tehetjük, hogy ha ezen segedelmek elég korán érkeznek el, general Salignac elő fog nyomulhatni 's az eddig is csak kénytelenségből követett katonai munkalat-rendszert megváltoztathatni. —

FRANCZIAORSZÁG.

A' követkamara martz. 13 és 14ikén a' kereskedés-ministeri folyó évi budget vitására ment által 's abban nem épen tetemes lerovásokkal az utóbbi napon a' 23ik fejezetig haladt. — A' pairkamara martz. 15ikén elfogadá a' Bastille győzteseit illető törvényjavaslatot. Marquis Dreux-Brézé ki elése az 1789iki revolutio ellen, mellyet örömet pusztasurrectióvá alacsonyított volna le, sikertelen volt.

A' Gazette következő characteristicáját adja a' jelenleg ülő követkamarának. A' kamara két táborra oszlik. Egyike a' szabad véleményüeké, másik az önkényleg kitehetőké 's így nem-szabad véleményüeké. Az elsőt teszik 1) a' bal oldali oppositio, vagy is a' városház (hol t. i. a' juliusi új dynastia kiáltatott ki); fejei: Odilon-Barrot, Lafitte és Lafayette, mindössze 140 tag. 2) a' közép-párt (Thiers-párti), u. m. a) Dupin zászlója; jelszavok: no ha Bourbon! (azaz: a' jelen dynastiát jónak találják, noha ez is bourbon-ág); fejei: Dupin, Etienne, Berenger; mindössze 30 tag; b) a' ministeriumtól elállottak, mindössze 60; 's így a' kettő, vagy is a' közép-párt együtt 90 tag. 3) a' jobb oldali (carlista) oppositio; feje: Berryer; nyíltan szavazó tag 3, velök szavazó, de nem beszélő 12, mindössze 15. E' szerint a' szabad véleményüek egész tábora 245 fő. A' ministerium egész tábora (a' centrum) 200 fő. Hijány a' ministerek részről 45 fő. — Ezen resultatumból a' Gazette azt következteti, hogy vagy a' kamarát fogják eloszlatni vagy a' ministerium változni. —

Mutatványul a' pisztoly-lövési nyomozásokból (az assisek előtt martz. 12 és 13ikán) közöljük ezeket: Boury kisaszony, egy kiseded alak, sápadt arcz, rendes, kellemes vonalmak, kevésse zavarodva előáll; a' praesidens neki széket adat. Nevéről kérdezte, felel: Boury Adèle, 19 $\frac{1}{2}$ esztendő. Vallja, hogy mielőtt a' pontroyalra (hid, hol t. i. a' lövés történt) menne, Thiers urat keresé bizonyos kérelmi dologban, de őt nem találta 's általában a' történet előtt vele nem szólott. A' hidon, midőn épen a' király ellovagolna, háta mögött egy alacsony termetű, fekete bajuszos ur pisz-

tolyt sütt el, de ő (Boury Adèle) megragadá annak bal kezét, mellyel t. i. lőtt, 's azt el-térítette. Erre kemény ütést kapott mellére, eldölt, 's majd két hónapig betegen is fe-kütt. Akkor azonban őt csakhamar többen körülvevék, a' tülleriákba vezetéek 's ott ő ugyan ezeket elmondá, valamint a' politia praefectusánál is, hova őt a' királyi ügyvéd a' tülleriákból vezeték. — Praesidens: A' lövés után nem volt a' kisasszony ismét Thiers urnál? B. voltam. Pr: Tehát a' lövés előtt és után is? B. Igen, de csak titoknok urat találtam lakásán, ki engem a' tülleriákba (hol t. i. Thiers ur akkor vala) elkisért. Pr. A' tülleriákban nem látta Kegyed a' király-nét vagy a' kir. ház más valamely tagját? B. Nem. (Máskor azt mondá, hogy csak fő-tiszteket látott 's egy asszonyságot fej-ér tollas kalapban. A' királyné rendszerint illyet hord). Pr. Nézze meg Kegyed jól e' két bevádoltat; reá ismér e valamelyikben arra, ki a' lövést tette? B. Nem; egyiket sem ismér. Pr. De ha a' kisasszony való-ban ott volt — a' mint hinnünk is kell, mert vallja — szükségképen közel kellett állania azon két katonához, kik között (a' mint t. i. sorba valónak állitva) a' lövés esett, 's még is ezen két katona Kegyedre nem is-mér. B. Talán nem néztek rám; én se' néz-tem ő rájuk, pedig ők is ott voltak úgy mint én. Pr. Láttak ugyanott többen egy asszonyt, de nem fiatal 's himlőhelyest; ezen leírás pedig nem illik mint látjuk Kegyedre. B. Oh nem, uram. — (Nevetnek). Pr. Mindnyájan, kik a' gyilkos közelében állottak, egymásra ismérnek, és mindnyájan azt vallják, hogy Kegyedet nem látták! — B. (i-igen halk hangon). Én nagyon csodálkozom, hogy ezen urak reám nem tudnak ismérni; ha ők csakugyan ott voltak, azt kellene gon-dolni, hogy egy értelemben voltak a' gyil-kossal, különben ezt könnyen elfoghatták, ha akarták volna. Fő ügyvéd: Eskütt urak már hét tanut hallgattak ki, kik egymásra ismértek, de Boury kisasszonyt nem látták; az eskütt urak tehát tudni fogják, mennyi hitelű lehet a' jelen tanu (Boury kisassz.) vallomása. — Dupuis varga (Schuster) elő lép 's következőket vall: Midőn a' király el-lovagolt, egy 25—30 esztendős ember állott

mellettem jobb kéz felől, sovány, sápadtar-czu 's egy nagy sebhellyel egyik szeme alatt. A' lövés épen mellettem durrant el. Én nem láttam tulajdonképen ki lőtt, de erősen hittem, hogy más nem lehetett, mint az a' ki mellettem állott. — Pr. Reá ismér Kegyed valamelyik-re a' bevádoltak közül? D. (Bergeronra mutat). Ez lehet az. Pr. Azt mondja Ke-gyed, hogy ez lőtt? D. Nem mondom egye-nesen; hanem csak az én képzeletem szerint meglehet hogy ő volt. Azután, úgy mond to-vábbá Dupuis, a' gyilkos megszaladt, én reá ismértem a' talpáról. — (Nevetnek). Ber-geron (egyike a' bevádoltaknak): Azt kér-dem Dupuis tanutól, reám ismér e most bi-zonyosan? D. A' homlokában van vala-mi, a' többire nézve nem vagyok bizonyos. — Egy szakácsné (vezeték neve Martin), ki szemmel látá a' lövést, Bénéit (a' másik be-vádolt) elejébe áll 's mondja: Ez az és nem más. — A' praesidens egybeveti a' szakács-né vallomását Dupuis vargáéval, ki mint lát-tuk, Bergeronra vallott 's kérdi Dupuis-t: Miről ismér Kegyed Bergeronra? D. Az áb-rázatjáról. Pr. a' szakácsnéhoz: Miről is-mér Kegyed Bénéit-ra? Szakácsné: az orráról és szájáról. (Nevetnek). Bergeron: Dupuis tanu azt vallja, hogy engem homlokom- 's ábrázatomról ismér meg, máskor azt vallá, hogy leginkább sebhelyem jegyzé meg, seb-hely pedig az én képemben nincs: Máskor ba-juszt is emlegetett, neker bajuszom nincs. A' bűnöst szinte 30 esztendősnek vallá, én 21 vagyok. A' mi talán vallomásában meg-állhat, az, hogy az embert sápadt és sovány-nak mondja, mi én is vagyok. De jegyezzék meg az urak, hogy midőn a' legelső izben két más férjfiuval állítottam elejébe, a' ta-nu nem ismérte rám. — Hasonló ingatagsá-guak a' másnapi vallomások is, noha ekkor a' többi közt két politikém is, kik magokat ál-név alatt az emberjusairól nevezett társaság-ba is, — mellynek Bergeron tagja — bevé-teték, tevének vallomásokat. Igazán mondá 12ikén Joly ur (Bergeron ügyvéde): E' két napi vallatásokból semmi nyomos gyanu sem világlott ki a' bevádoltak ellen. Mindenütt egy felsőbb, láthatlan kéz csillámlik keresz-tül, melly az egész pont-royali koholmányt vezeték; de az egész cselszövényből se

való bűnös, se valódi gyilkos szándék nem tűnik ki. (Martz. 14ikén is folytak a' vallások, midőn többi közt mademoiselle Lucas, Bergeron szép és érdekes kedvese, hallgatatték ki).

A' Moniteur tudósít, hogy a' National, Temps és Charivari ügyvivői e' hónap 18ikára az assisek elejébe vannak idézve, mivel lapjaikban a' pisztolylövési pörfolyamról nem-hű 's a' kormányt sértegető tudósításokat közlötték. A' Temps, melly a' juliusi kormányváltozás óta most van legelőször törvénybe idéztetve, ezen rendszabást törvénytelennek állítja, mivel az érdeklött cikelyek nem tudósítások, hanem ítéletek az említett pörfolyam felől, már pedig a' journaloknak szabadjokban áll véleményeiket illyesek felől is közleni. — A' Tribune-nek martz. 14iki száma egy a' kormány gyűlöletére 's utálatára készítő cikely végett lezaratott. A' Temps ellene van a' ministerium azon planumának, hogy közvetlen a' jelen ülés után, az 1833ra valót épen csak az 1834iki budget megadatása végett nyitja meg. A' ministerium, úgy mond, talán csak nem nézi a' képviseleti rendszert budget-szaporító gőzműszernek. Boná-bókirja egy levél jan. 28ról: Az egész francia had várton várja, hogy a' Constantine (város és beység Afrikában) ellen készülő expeditio minél hamarabb meginduljon. A' jövő május vége előtt már hihetőleg a' rettegett Ibrahim bey palotájában fogjuk hosszú chibukinkat (pipáinkat) színi. A' katonák az algieri kassaubah millioit emlegetik 's még a' haldoklók is arany álmokat álmodoznak. A' mi egész városunk egy karavánhoz hasonlít, melly csak időt és jelt vár az indulásra; ezen ut (Constantine ellen t. i.), melly a' hajdani Numidia hegyeiben tűnik elöttünk el, mindennap ébresztgeti dicsvágyát mindenkinek, kincsvágyát pedig soknak. Ugy hisszük, hogy Jussuff, vezére az itteni, francia zsoldban álló, török csapatnak, fog constantinei bey-jé kineveztetni. Ezen ifju bajnoknak vitézsége és hőstettei már szinte közmondássá váltak az itteni, azaz afrikai, Araboknál és Francziáknál. Igazán mondhatni, hogy az ő kezében fekszik a' mi sorsunk 's az ő kardja fedi álmainkat. Ő a' hőse ezen országnak 's meg van benne minden,

mit Tasso ad a' maga hőseinek, t. i. fiatalkor, páratlan szépség 's olly vakmerőség, melly a' legbátrabbat is megrezzenti. Ő nem győzött, ha csak az ellenségi vezérnek fejét le nem vágta. Ragyogó, dús öltözetben csillogva fehér paripáján rohan ütközetkor a' legsűrűbb csoportozatba; keresztül vágja azt, 's akadéktalan fut, míg a' magának czélul vetthez elér. Vannak tettei, a' miket nem merne az ember elbeszélni, ha az egész tábor tanuja nem volt volna. Jussuff a' tunisi bey palotájában nevelkedett, és születését némi titok fedi. Tökéletesen beszél francziául, olaszul és spanyolul; a' francia becsületrend vitéze, kapitány, 's kétségkívül nagy czélokra szánt, ha mi a' berberségben megmaradunk.

A' Moniteur közli már azon törvényt, mellynél fogvást a' juliusi dicső napokban 1830ban elesett hős polgároknak emlék emeltetik a' régi bastille helyén. Az emlék költségeire 900,000 franc van szánva.

A' montbrisoni eskütt bíróság martz. 15kén a' Carlo-Alberton letartóztatott 's mint tudjuk pörbe idézett személyeket minden vád alul fölmentette — Egy, Nancyban kijövő ujság (a' Patriote de la Meurthe) aláírást kezdett Laffitte ur palotájának, ha ez azt adósságai miatt eladni kénytelenítették, visszavételére 's visszaajándékozására. Csak egy nap alatt 1215 franc iratott alá Nancyban; e' példát hihetőleg az ország legnagyobb része követni fogja.

GÖRÖGORSZÁG.

Toulouból martz. Sikáról jött tudósítás szerint azon ellenparancs, mellynél fogvást a' Görögországban tartózkodó francia seregeknek még egy ideig ugyanott kell vala maradniok, Moreába későn érkezett meg 's az első osztály, u. m. közel 900 ember 's az algyuknak egy része Naupliából a' Caravane, Rhone és Astrolabe nevű szállító hajókon már akkor elindult. Ezen hajók a' nevezett katonasággal és serekekkel együtt martzius Sikaig részint Toulonba, részint Marseillebe meg is érkeztek. Azon hírek szerint, mellyeket Görögországból hoztak, Otto király február 7ikén megszemlélte a' bajor 's 9ikén a' francia seregeket a' három (oroszl, angol 's francia) admiral jelenléti-

ben. Nevezetes, hogy a Görögök nagy örömmel veszik Ibrahim győzedelmeinek híreit. T. i. az aegyptusi hadban több görög szolgát, kiket Ibrahim igen megkülönböztet.

OLASZORSZÁG.

Ő Szentsége jónak találta az eddig csak egy cardinalis-ministerre halmozott világi-kormánybeli dolgokat két cardinal köztantani fel hogy t. i. a' belső ügyek kormányzatára külön cardinalis-minister neveztessek. E' szerint Bernetti cardinal-minister ur ő eminentiája a' külső, politia 's hadi ügyek ministeriumát megtartja, a' többi, előbb együtt volt ministeri dolgokat pedig az új, belső ügyi minister veszi által, melly hivatalra Gamberini cardinal és orvietoi püspök ő eminentiáját nevezte ki Ő Szentsége.

Az Osservatore Triestino következő tudósításokat közöl Görögországból Patras, febr. 15: Mondják, hogy már minden erősség Nauplia környékén a' bajor seregek kezükben van 's mindenütt rend és béke uralkodik. Azon görög lázadók, kik (Tsavellas alatt) eddig városunkat rettegtek 's részint még most is rettegtek, mióta Otto király Naupliánál kiszállott, valamivel jobban kezdik magokat viselni, kivált az idegenek iránt. E' nyomoru dühönczök most utolsó csapásokat üzik, de már Naupliában készen áll a' sereg, melly őrizetül ide van rendelve 's melly előtt, mihelyest megérkezend, e' rend- és fenyítéktelen csapatok ellenállás nélkül teendik le fegyvereiket. És így reménylhetni, hogy Patras lakosi rövid időn a' rég ohajtott csendben részesülni 's a' most egészen heverő kereskedés előbbi elevenséget vissza fogja nyerni. — Zante febr. 10. A' Naupliában volt francia seregek most az argosi síkon tanyáznak, honnan egy két hét múlva Athenének és Negropontnak indulnak, hogy ezen helyeket rövid időre áltvegyék 's aztán a' bajor kir. seregeknek adják által. Navarinban már

kezdenek a' Francziák a' nem rég marseilleből érkezett hajókra rakodni. A' zantei catholicus püspök Naupliába indult, hogy mint a' catholica hiten levőknek Moreában feje, Ő Felségének meghódoljon. E' hón. 14kéről: hitteles tudósítások valósítják, hogy Görögországban a' rend és bizodalom visszatért. A' papok intik juhaikat, hogy a' barlangokból, hová a' farkasok elől búttanak, lépjenek elő. Igen sok kérelem nyújtatott be a' királynak többnyire panaszokkal a' katonavezérek zsarlási 's nyomorgatási ellen. — Naupliában híre volt, hogy rendes közösülés okáért Nauplia és Triest között gőzhajó fog levelekkel 's utasokkal járni.

Ujabb: Az angol alsóház martz. 14 és 15iki üléseiben több száz kérelem nyújtatott be az irlandi csendbill ellen; egyike 14 ezer aláírottal. — Martz. 15ike értekezésnapul vala kitüzve hollandi meghatalmazott Dedel, lord Palmerston 's hg Talleyrand között. — Négy angol 's öt-francia hadihajó indult ki Dealból martz. 12ikén a' hollandi partok felé. Három angol 's egy francia hajó még ott maradt. — A' Temps egy nemzeti aláírást hirdet Laffitte palotájának megvételére 's annak a' pénz lefizette után Laffitte urhoz nemzeti ajándékképen visszatérítettésére. Az e' végre összeállott biztosság Lafayette, marsal Clauzel, Dupont, Barrot, Mauguin 's Beranger urakból áll. — A' kur-hessi országgyűlés, melly csak annyi akadály után nyitathatott meg, martz. 18ikán szótöbbséggel Jordan professor 's egyetemi (universitasbeli) követnek azonnali beléphetését, — mit a' kormány makacsul ellenze — határozá, mire a' kormány azt még azon ülés végén rögtön szétoszlatta. Jordan a' liberalis oppositiohoz tartozott 's a' törvényes rend és formák szerint választatott meg. Illyenek a' német constitutiók.

A' gabona pesti piaczi ára mar. 29ikén 1833:

poz. m. vál. gar.	legjobb	közép.	csekély	poz. m. vál. gar.	legjobb	közép.	csekély
Tisztabuza	130	116 $\frac{2}{3}$	110	Zab.	38	36 $\frac{2}{3}$	34 $\frac{2}{3}$
Kétszeres	86 $\frac{2}{3}$	80	73 $\frac{1}{3}$	Köles.	—	—	—
Rozs	58 $\frac{2}{3}$	55 $\frac{1}{3}$	53 $\frac{1}{3}$	Köleskása	153 $\frac{1}{3}$	146 $\frac{2}{3}$	—
Árpa	55 $\frac{1}{3}$	50	46 $\frac{2}{3}$	Kukoricza	63 $\frac{1}{3}$	60	—

P é n z k e l e t.

Bécs martz. 28ikán középár pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	92 $\frac{2}{3}$	Bécs 2 $\frac{1}{2}$ pC. bankók.	51 $\frac{2}{3}$
— 4 pC.	83 $\frac{2}{3}$	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	—
— 1820ki kölcs.	188 $\frac{1}{3}$	Bankrészvénny	1212 $\frac{1}{3}$
— 1821ki —	134 $\frac{2}{3}$	Cs. arany pC. agio	—